

RAADSVOORSTEL

Onderwerp:	0000603517 Afval en Grondstoffen – Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024 – 2027
Datum raadsvergadering:	<i>Invullen door de griffie</i>
Agendapunt:	<i>Invullen door de griffie</i>
Portefeuillehouder:	A.M. Groot
Programma begroting:	Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

De gemeenteraad van Dijk en Waard heeft besloten om het Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024- 2027 vast te stellen. In het beleidsplan zijn een grondstoffenvisie, ambities en maatregelen opgenomen, om te komen tot minder restafval en meer grondstoffen. Ook heeft de gemeenteraad de Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024 vastgesteld.

Een belangrijk onderdeel binnen het beleidsplan is de harmonisatie van de inzamelfrequentie binnen de dorpen van Dijk en Waard. De gemeenteraad heeft besloten om, mede op basis van uitkomsten van de enquête over afvalinzameling, per 1 januari 2024 te kiezen voor een inzamelfrequentie voor de afvalinzameling aan huis (geldt niet voor hoogbouw) van restafval 1x per 3 weken, GFT 1x per 2 weken, PMD 1x per 2 weken en grof huishoudelijk afval 1x per 4 weken. Met deze inzamelfrequentie wordt gestuurd op een ambitie van maximaal 170 kg huishoudelijk restafval per inwoner in 2027.

Naast de harmonisatie van de frequentie, bevat het beleidsplan acties en maatregelen, die samen moeten zorgen voor minder restafval en meer ingezamelde grondstoffen voor hergebruik.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. *Het Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024-2027 vast te stellen.*
2. *Binnen het Grondstoffenbeleidsplan te kiezen voor de ambitie van maximaal 170 kg huishoudelijk restafval per jaar per inwoner in 2027. Daarbij de frequentie voor de afvalinzameling aan huis als volgt vast te stellen: Restafval 1x per 3 weken, GFT 1x per 2 weken, PMD 1x per 2 weken en Grof huishoudelijk afval 1x per 4 weken.*
3. *De Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024 vast te stellen.*

Inleiding

De gemeente Dijk en Waard heeft per 1 januari 2022 bijna 88.000 inwoners, die samen ruim 35.000 huishoudens vormen. In 2022 is per inwoner 205 kg huishoudelijk restafval ingezameld. Hiervan is 175 kg fijn huishoudelijk restafval en 30 kg grof huishoudelijk restafval. Het scheidingspercentage van afval en grondstoffen is 62%.

Per 1 januari 2022 zijn de tarieven voor de afvalinzameling tussen de voormalige gemeenten geharmoniseerd. In heel Dijk en Waard gelden nu dezelfde tarieven voor de afvalstoffenheffing per heffingscategorie (eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens). Ook is een juridisch kader in de vorm van de afvalstoffenverordening en het daarbij behorende uitvoeringsbesluit voor Dijk en Waard vastgesteld.

De achterliggende beleidsdocumenten en inzamelfrequentie zijn echter nog niet aangepast. Hiervoor is de wettelijke verplichting om dit voor 1 januari 2024 te harmoniseren. De ambitie is in het algemeen om te zorgen voor een daling van de hoeveelheid restafval per inwoner en in te zetten op meer gescheiden, schone grondstoffen.

Met het Grondstoffenbeleidsplan worden de aanwezige verschillen tussen de voormalige gemeente Langedijk en Heerhugowaard geharmoniseerd. Een onderdeel van de beleidsharmonisatie is de inzamelfrequentie van het huishoudelijke afval aan huis. Op dit moment is de inzamelfrequentie in de voormalige gemeenten Langedijk en Heerhugowaard niet hetzelfde. Daarnaast zijn maatregelen en beleidsuitgangspunten opgenomen om ook de inzameling van monostromen, zoals oud papier, textiel en PMD in de gehele gemeente op een zelfde manier mogelijk te maken.

Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel “Harmonisatie inzamelfrequentie van huishoudelijk afval aan huis” eind vorig jaar, kwam naar voren dat de meeste raadsfracties graag meer inzicht willen hebben in de behoefte van inwoners als het gaat om de inzamelfrequenties. Daarom is een enquête uitgezet onder inwoners (mei 2023). Bijna 3.400 huishoudens (ca. 12% van de huishoudens met inzameling via afvalbakken aan huis) hebben de enquête volledig ingevuld. Bij het bepalen van de inzamelfrequentie is o.a. gekeken naar de uitkomsten van de enquête.

In de Afvalstoffenverordening is in artikel 7.1 de inzamelfrequentie opgenomen. De inhoud van dit artikel is gebaseerd op de vastgestelde frequenties uit de afzonderlijke beleidsplannen van de voormalige gemeenten. Wanneer een nieuwe geharmoniseerde inzamelfrequentie wordt vastgesteld, moet de Afvalstoffenverordening op dit punt worden aangepast. Voor de rest blijft de Afvalstoffenverordening 2024 gelijk aan de geharmoniseerde Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2022, die door beide voormalige gemeenteraden in november 2021 is vastgesteld.

Beoogd effect

In alle dorpen, buurten en wijken van de gemeente Dijk en Waard dezelfde uitgangspunten en uitwerking voor het scheiden en inzamelen van afval en grondstoffen.

Kader

Bij dit voorstel zijn onderstaande kaders en uitgangspunten gebruikt en meegewogen.

- Harmonisatie opgave van het beleid voor afval en grondstoffen (wet Arhi)
- Wet milieubeheer Titel 10.4 Het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen. Hierin is o.a. opgenomen dat de gemeenteraad dient een Afvalstoffenverordening vast te stellen.
- Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2022. Binnen de gemeente is de keus gemaakt om de inzamelfrequentie op te nemen in de Afvalstoffenverordening (artikel 7.1)
- Plan duurzaam afvalbeheer Langedijk 2021-2025
- Grondstoffenbeleidsplan Heerhugowaard 2018-2021
- Uitkomsten enquête afvalinzameling Dijk en Waard (mei 2023)

Motivering per besluitpunt

1. *Het Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024 – 2027 vast te stellen*
 - a. De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn gelijk getrokken, echter kennen de ambities, uitvoering (frequenties) en mogelijkheden rond het scheiden en inzamelen van afval en grondstoffen nog verschillen binnen de voormalige gemeenten Langedijk en Heerhugowaard. Met het vaststellen van het Grondstoffenbeleidsplan wordt dit geharmoniseerd.
 - b. Er is rekening gehouden met de uitkomst van de gehouden enquête en gezocht is naar een inzamelfrequentie die daar het beste bij aansluit.
 - c. Als ingangsdatum is 1 januari 2024 gewenst, aangezien dan de nieuwe inzamelkalender ingaat en de termijn voor beleidsharmonisatie vanuit de wet Arhi verloopt.
2. *Binnen het Grondstoffenbeleidsplan te kiezen voor de ambitie van maximaal 170 kg huishoudelijk restafval per jaar per inwoner in 2027. Daarbij de frequentie voor de afvalinzameling aan huis als volgt vast te stellen: Restafval 1x per 3 weken, GFT 1x per 2 weken, PMD 1x per 2 weken en Grof huishoudelijk afval 1x per 4 weken.*

- a. Via de Afvalstoffenverordening is het vaststellen van de inzamelfrequentie bij de gemeenteraad belegd.
 - b. De inzamelfrequentie komt in de buurt van de gewenste (meest genoemde) inzamelfrequentie uit de enquête.
 - c. De inzamelfrequentie past bij de ambitie om de hoeveelheid restafval te verminderen.
 - d. De inzamelfrequentie sluit aan bij de wens van inwoners in met name de voormalige gemeente Langedijk om het GFT en PMD vaker in te zamelen, dan momenteel het geval is.
 - e. Voor inwoners van de voormalige gemeente Langedijk is het een stap naar de hogere service op grondstoffen, zoals is opgenomen in het besluit voor omgekeerd inzamelen (Plan Duurzaam Afvalbeheer Langedijk 201-2025).
 - f. De aanpassing kan worden gerealiseerd binnen de huidige budgetten en capaciteit. Er is geen aanpassing op de begroting nodig.
 - g. Het voorstel volgt bij het inzamelen van grof huishoudelijk afval de lijn dat het scheiden van afval in schone en bruikbare grondstoffen het beste kan plaatsvinden op een van de afvalscheidingsstations. Het ophalen van grof huishoudelijk afval is een service voor bepaalde delen van het grof huishoudelijk afval.
3. *De Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024 vast te stellen.*
- a. Het vaststellen van de afvalstoffenverordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad.
 - b. De geharmoniseerde Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2022 is door beide gemeenteraden in november 2021 vastgesteld, echter nog niet door de gemeenteraad van Dijk en Waard.
 - c. Alleen artikel 7.1 is aangepast. Voor de rest is de Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024 gelijk aan de eerder geharmoniseerde Afvalstoffenverordening.
 - d. Het artikel 7.1 bevat voor restafval, GFT en PMD nu nog als frequentie “ten minste een maal per drie weken”. Dit is bij de harmonisatie zo beschreven om het verschil in inzamelfrequentie tussen beide gemeenten in eerste instantie mogelijk te maken.
- Het aangepaste artikel 7.1 is:
- Artikel 7. Gescheiden afvalinzameling
1. Als frequentie van inzamelen geldt:
 - a. Huishoudelijk restafval wordt een maal per drie weken nabij elk perceel ingezameld.
 - b. Groente-, fruit- en tuinafval (bioafval) wordt een maal per twee weken nabij elk perceel ingezameld.
 - c. PMD wordt een maal per twee weken nabij elk perceel ingezameld.
 - d. Grof huishoudelijk afval wordt op afroep, een maal per vier weken, afzonderlijk bij elk perceel ingezameld.

Kanttekeningen en risico's

De aangegeven ambitie is minder vooruitstrevend dan de ambitie die is vastgesteld in het plan Duurzaam Afvalbeheer van de voormalige gemeente Langedijk (maximaal 100 kg restafval per jaar in 2025). Dit komt doordat de resultaten in de voormalige gemeente Heerhugowaard nog niet zo ver zijn en het daardoor niet haalbaar is om uit te gaan van deze hoge ambitie. Verder is binnen het plan Duurzaam Afvalbeheer ook opgenomen dat met de daarin aangegeven maatregelen de ambitie van maximaal 100 kg hoogstwaarschijnlijk niet kan worden gehaald. Om onder de 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner te komen, is de inzet van een prijsprikkel nodig. Hierover zou op termijn een aanvullend raadsbesluit moeten worden genomen.

Voor inwoners van de voormalige gemeente Heerhugowaard heeft de voorgestelde harmonisatie tot gevolg dat hun restafval container minder vaak geleegd wordt (eens per drie weken in plaats van eens per twee weken). Dit vraagt om een gedragsverandering (en nodigt uit om afval beter te scheiden). Resultaten en ervaringen in de voormalige gemeente Langedijk en bij omliggende gemeenten laten zien dat de capaciteit van de rolcontainer hiervoor voldoende is en het een beter milieuresultaat kan geven.

Alternatieven

Naast de voorgestelde frequentie, waarin op basis van de uitkomsten van de enquête is gezocht naar de beste mix tussen service, kosten en milieuresultaten, is in het beleidsplan nog een alternatief voorgesteld. Hierbij wordt gestuurd op maximaal 140 kg huishoudelijk afval. Dit vraagt meer van inwoners van Dijk en Waard, aangezien het is gekoppeld aan een inzamelfrequentie van 1x per 4 weken voor restafval. De frequentie voor GFT en PMD is ook bij dit alternatief 1x per 2 weken.

Restafval 1x per 4 weken:

- Uit de sorteeranalyse van het fijn huishoudelijk restafval, blijkt dat slechts 35 kg van de per jaar ingezamelde 175 kg echt restafval is en op dit moment nog niet gescheiden kan worden aangeboden.
- Ervaringen uit omliggende gemeenten laten zien dat een frequentie van 1x per 4 weken kan. Bij gemeente in de regio, die werken met een recycletarief (diftar), wordt de grijze afvalbak gemiddeld 7x per jaar aangeboden. Dit komt overeen met een frequentie van ca. 1x per 7 weken.
- Conclusie uit afvalenquête Langedijk 2019 is dat 83% aangeeft niet de volledige capaciteit voor de inzameling van restafval te gebruiken. “Het lijkt daarom gemakkelijk genoeg voor iedereen om al zijn afval hiermee kwijt te kunnen. De gemeente kan op basis hiervan ook overwegen de frequentie van inzamelen voor restafval (1x per 3 weken) verder te verlagen.”
- Resultaten uit de afvalenquête Dijk en Waard 2023 laten zien:
 - In Heerhugowaard ruim 65% van de afvalbakken voor restafval minder dan $\frac{3}{4}$ vol wordt aangeboden. Voor Langedijk is dat 60%.
 - In Heerhugowaard bijna 30% van de huishoudens voor restafval wel eens een aanbodmoment overslaat.
- De aanpassing kan gerealiseerd worden binnen de huidige budgetten en capaciteit. Er is geen aanpassing op de begroting nodig. Biedt enige speling in capaciteit, waardoor beperkte groei van de gemeente binnen de huidige capaciteit kan worden opgevangen.

Samenwerking en participatie

Over de harmonisatie van de inzamelfrequentie heeft, behoudens de gehouden enquête over afvalinzameling, geen participatie plaatsgevonden.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

Dit voorstel heeft financiële gevolgen voor de afvalbeheerkosten. Minder restafval verwerken, zorgt voor een afname van de verwerkingskosten. Sommige opgenomen maatregelen en acties hebben incidentele of structurele financiële gevolgen, die worden gedekt uit de afname van de verwerkingskosten. De voorgestelde inzamelfrequentie heeft geen financiële gevolgen, omdat de harmonisatie een verschuiving is van inzet tussen de twee voormalige gemeenten. Hierdoor blijven de totale kosten voor de inzameling nagenoeg gelijk.

Communicatie

Binnen de communicatie is aandacht voor het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan en dan met namen voor de frequentieaanpassing. Het aanpassen van de inzamelfrequentie heeft voor alle laagbouw in Dijk en Waard gevolgen. Na het besluit wordt hier actief op gecommuniceerd. Dit gaat via alle gemeentelijke kanalen. Hierbij gaat het niet alleen om de service, maar ook zeker om een beter milieuresultaat.

Uitvoering

Na het besluit wordt intern gestart met de voorbereidingen van de nieuwe planning voor de inzameling. Zo moet de planning worden aangepast in de afvalwijzer, zodat per 1 januari 2024 kan worden ingezameld volgens de nieuwe frequenties en inwoners ook weten op welke dag ze welke rolcontainer aan de weg kunnen zetten.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024 -2027

2. Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024

Bijlagen ter informatie

3. Resultaten enquête afvalinzameling Dijk en Waard 2023

Onderwerp: Afval en Grondstoffen – Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024 – 2027

Zaaknummer: 0000603517

Raadsvergadering: *Invullen door de griffie*

Agendapunt: *Invullen door de griffie*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op:

- Wet Ahri
- Wet milieubeheer - Titel 10.4. Het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen (artikel 10:23 eerste lid, 10:24 tweede lid, 10:25 en 10:26 eerste lid)
- Gemeentewet, artikel 147

besluit:

1. Het Grondstoffenbeleidsplan Dijk en Waard 2024-2027 vast te stellen.
2. Binnen het Grondstoffenbeleidsplan te kiezen voor de ambitie van maximaal 170 kg huishoudelijk restafval per jaar per inwoner in 2027. Daarbij de frequentie voor de afvalinzameling aan huis als volgt vast te stellen: Restafval 1x per 3 weken, GFT 1x per 2 weken, PMD 1x per 2 weken en Grof huishoudelijk afval 1x per 4 weken.
3. De Afvalstoffenverordening Dijk en Waard 2024 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van *datum invullen door de griffie*

De griffier,

De voorzitter,